

روابط محاسباتی

ماشینهای الکتریکی

(DC+AC)

تهیه و تنظیم:

علیرضا ضیاء شمس

(((روابط DC)))

θ : نیروی محرکه مغناطیسی (برحسب آمپر یا آمپر دور)

$$\theta = N \cdot I$$

N: تعداد دور سیم پیچ

I: شدت جریان الکتریکی (A)

$$H = \frac{\theta}{L}$$

H: شدت میدان مغناطیسی (A/m)

L: طول متوسط خطوط میدان (m)

B: چگالی فوران مغناطیسی (T یا wb/m^2)

$$B = \frac{\phi}{A}$$

ϕ : شار مغناطیسی (wb یا v.s)

A: سطحی که فوران از آن می گذرد (m^2)

$$\mu = \frac{B}{H}$$

μ : ضریب نفوذ مغناطیسی جسم (Wb/A.m)

$$\mu_0 = \frac{B}{H}$$

μ_0 : ضریب نفوذ مغناطیسی در خلاء (Wb/A.m)

$$\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7}$$

(برای سیم پیچهای بدون هسته آهنی)

$$\mu_r = \frac{\mu}{\mu_0}$$

μ_r : ضریب نفوذ مغناطیسی نسبی

$$R_m = \frac{L}{\mu \cdot A} = \frac{L}{\mu_0 \cdot \mu_r \cdot A}$$

R_m : مقاومت مغناطیسی - رلوکتانس (A/Wb)

A: سطح مقطع هسته (m^2)

R_c : مقاومت مغناطیسی هسته (A/Wb)

$$R_m = R_c + R_g$$

R_g : مقاومت مغناطیسی فاصله هوایی (A/Wb)

$$R_c = \frac{L_c}{\mu_0 \mu_r A} \quad R_g = \frac{L_g}{\mu_0 \mu_r A}$$

L_c : طول متوسط هسته (m)

L_g : طول فاصله هوایی (m)

$$\text{قانون اهم} \rightarrow \begin{cases} I = \frac{E}{R} \\ \Phi = \frac{\theta}{R_m} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} I \rightarrow \Phi \\ E \rightarrow \theta \\ R \rightarrow R_m \end{cases}$$

θ : نیروی محرکه مغناطیسی کل مدار یا فاصله هوایی (A)

$$\theta = \theta_c + \theta_g$$

θ_c : نیروی محرکه مغناطیسی هسته (A)

θ_g : نیروی محرکه مغناطیسی فاصله هوایی (A)

$$H_c = \frac{\theta_c}{L_c} \quad H_g = \frac{\theta_g}{L_g} \quad \theta = H_c \cdot L_c + H_g \cdot L_g$$

F: نیروی موثر بر هادی - نیروی لورنس - نیروی الکتروموتوری (N) - ((قانون دست چپ))

Z: تعداد هادیها (هر حلقه شامل دو هادی است).

$$F = Z \cdot B \cdot L \cdot I$$

B: چگالی فوران مغناطیسی (T یا Wb/m^2)

L: طول هر هادی (m)

I: جریان عبوری از سیم پیچ (A)

E: ولتاژ القایی ایجاد شده در سیم پیچ (V) - ولتاژ مولدی - ((قانون دست راست))

V: سرعت حرکت هادی (m/s) - سرعت قطع خطوط میدان

$$E = Z \cdot B \cdot L \cdot V \cdot \sin \alpha$$

α : زاویه ایجاد شده بین هادی و خطوط میدان

((قانون فاراده))

N: تعداد حلقه ها

$$E = - N \frac{\Delta \Phi}{\Delta t}$$

$\Delta \Phi$: تغییرات فوران (Wb)

Δt : تغییرات زمان (s)

$$W = \frac{1}{2} L \cdot I^2$$

L: ضریب خودالقایی سیم پیچ (H)

W: انرژی ذخیره شده در سلف (J)

$$T = F \cdot r \cdot \sin \alpha$$

T: گشتاور ایجاد شده در هادی (N.m)

$$T = Z \cdot B \cdot L \cdot I \cdot r \cdot \sin \alpha$$

r: فاصله هادی از مرکز (m)

E_A : ولتاژ آرمیچر (ولتاژ القایی) - با در نظر گرفتن سرعت زاویه ای (ω)

$$E_A = K \cdot \Phi \cdot \omega$$

K: ضریب ثابت

Φ : فوران مغناطیسی ماشین (Wb)

$$K = \frac{Z \cdot P}{2\pi \cdot a}$$

ω : سرعت زاویه ای رتور (Rad/s)

n: دور رتور (R.P.m)

$$\omega = \frac{2\pi \cdot n}{60}$$

Z: تعداد هادیهای ماشین

P: تعداد زوج قطب (2P: تعداد قطب)

a: تعداد زوج راه جریان آرمیچر (2a: تعداد راههای جریان آرمیچر)

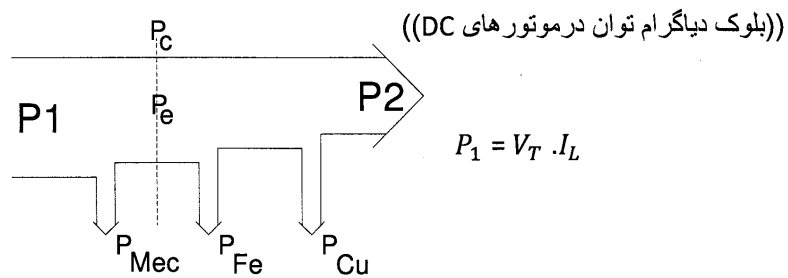
$$E_A = K' \cdot \Phi \cdot n$$

$3.14 : \pi$

$$K' = \frac{Z \cdot P}{60a}$$

E_A : ولتاژ آرمیچر - با در نظر گرفتن سرعت رتور (n)

$$P_e = E_A \cdot I_A = P_2 + (P_{Fe} + P_{Cu}) = \omega \cdot T_e = P_1 - P_{Mec}$$

((انواع مولدهای جریان مستقیم)) :

- 1- مولد تحریک مستقل - تحریک جداگانه
- 2- مولد تحریک شنت
- 3- مولد تحریک سری
- 4- مولد تحریک کمپوند - مختلط

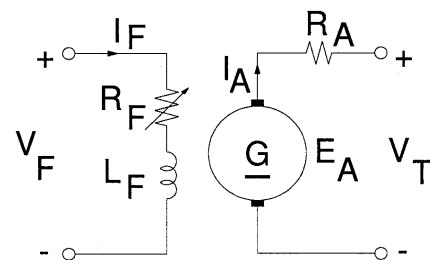
((مولد تحریک مستقل - تحریک جداگانه))

ε : عکس العمل مغناطیسی آرمیچر (v)

$$I_A = I_L \quad \text{جریان بار (A)}$$

$$I_F = \frac{V_F}{R_F} \quad \text{جریان آرمیچر (A)}$$

$$V_T = E_A - R_A \cdot I_A - \varepsilon \quad \text{جریان تحریک (A)}$$

V_T : ولتاژ ترمینال

E_A : ولتاژ آرمیچر

R_A : مقاومت آرمیچر

R_F : مقاومت سیم پیچ تحریک